Donderdag 28 November 1946 — 63ste Jaargang No. 4973

DAGBLAD
AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags, abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad. Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

„Mijn politieke loopbaan is ten einde", verklaart Tsjang Kai Sjek bij aanbieding Ontwerp-grondwet

Iraanse regering dirigeert troepen naar Azerbeidsjan ter verzekering vrije verkiezingen

ZAL TSJANG KAI SJEK ZIJN MACHTEN OVERDRAGEN?

Een diep ontroerde Tsjang Kai Sjek verklaarde voor de Nationale Vergadering te Nanking, dat hij zijn politieke loopbaan als geëindigd beschouwt.

Bij de aanbieding van de nieuwe ontwerp-grondwet voor China aan de Nationale Vergadering zeide de Generalissimo: „Ik ben nu zestig jaar oud. Gedurende de laatste twintig jaren — sedert de dood van Dr. Soen Jat Sen — zijn

TSJANG KAI SJEK
Geen politieke ambities meer.

mij de verantwoordelijkheden van de regering toevertrouwd geweest. Nu de Nationale Vergadering de taak heeft overgenomen heb ik geen politieke ambities meer."

Er was geen onmiddellijke aanwijzing of deze verklaring betekende, dat Tsjang Kai Sjek zich zou ontdoen van zijn grote machten.

Tsjang zeide tot de Nationale Vergadering, dat de nieuwe grondwet voorziet in een regeringssysteem, waarin de President bekleed is met uitgebreide machten. Hij zeide, dat er gevaar zou bestaan voor totalitarisme, indien de President zijn machten niet zou weten te beperken. „Het Chinese volk moet worden opgevoed in de kunde van regeren omdat het nog geen ervaring heeft gehad in zelfbestuur."

De redevoering van 20 minuten ontlokte een hartelijk applaus (Nanking, (AP) 28.11).

AZERBEIDSJAN SCHEIDT ZICH AF.

Door de radio van Tabriz maakte bekend dat de semi-autonome provincie Azerbeidsjan alle overeenkomsten met de Centrale regering als nietig beschouwde omdat de Iraanse regering troepen heeft gezonden naar Zenjan en tevens stellingen heeft laten bezetten langs de grens Azerbeidsjan-Rusland (Teheran, (AP) 27.

QUAVAM REAGEERT.

Nadat de radio van Tebris gisteravond beweerde, dat Azerbeidsjan de overeenkomsten die met de centrale regering getekend waren opzegde, telegrafeerde Premier Ahmed Quavam aan Dr. Salamollah Javid, Gouverneur Generaal van Azerbeidsjan — om te bevestigen dat de regeringstroepen Azerbeidsjan zullen binnenrukken om toezicht te oefenen op de verkiezingen.

Quavam voegde daaraan toe: „Indien de beweging van deze strijdkrachten stuit op enige hindernis zal dat invloed hebben op mijn goede wil en verantwoordelijkheid alsook op de verkiezingen."

Voorts seinde Quavam: „De uitzending van Radio-Tebris en de verklaringen, welke afgegeven werden door onverantwoordelijke personen zullen zeker de verkiezingen uitstellen en andere moeilijkheden scheppen."

Hij herinnerde Javid eraan, dat het zijn plicht is om wanordelijkheden te voorkomen en een einde te maken aan alle schadelijke propaganda in Azerbeidsjan. Een gelijksoortige verklaring is geseind aan Ghazi Mohammed, den Koerdischen leider, teneinde hem te vragen of hij in de Koerdische districten zal samenwerken met de regeringstroepen (Teheran, (AP) 28.11).

DEVONSHIRE VOORZIET „AFSCHUWELIJKE BURGEROORLOG" IN HINDOSTAN.

Tijdens een lunch welke door de „Primrose Leage" te Londen werd gehouden, verklaarde de Hertog van Devonshire dat de zogenaamde onlusten in Brits-Indië niets anders zijn dan het begin van „een der afschuwelijkste burgeroorlogen van de gehele geschiedenis". De hertog die vroeger onder-staatssecretaris voor Brits Indië was, zeide dat hij een brief gelezen had afkomstig van een niet nader genoemden zakenman in Indië, waarin aangeraden werd om de vrouwen van de Britse handels-vertegenwoordigers te doen evacuëren (Londen, (AP) 27.11).

GANIVET VRAAGT HULP TEGEN FRANCO.

F. Ganivet, Secretaris van het Hoofdkwartier der Spaanse Republikeinse Regering te Londen, zeide dat „een nieuwe en steeds stijgende golf van terreur thans door Spanje gaat". „Franco tracht de haat en de tegenstand van ons volk te breken en in de kiem te smoren door een golf van bloedvergieten en vuur. Hij heeft een bittere aanval geopend tegen alle Spaanse anti-fascisten".

„Franco heeft geheel zijn onderdrukkings-apparaat in werking gebracht in een poging om iederen Spaanjaard die tegen hem durft te strijden te elimineren. Nieuwe namen worden gevoegd bij de reeds lange lijst van Spaanse democraten die door Franco zijn vermoord: Casto Garcia Roza, een jonge leider uit Asturië, die stierf na op onmenselijke wijze door de Franco-politie te zijn mishandeld. Een andere jonge leider, Agustin Zoroza is met nog een groep antifascisten in handen van de Franco-gestapo gevallen en allen werden gemarteld in de ondergrondse strafkamers van het Madrileense hoofdkwartier der Geheime Politie van Franco. In dit „Belsen" van Madrid worden de meest barbaarse folteringen toegepast, van de bastonnade af tot het electriseren toe.

Met deze golf van terreur tart Franco de gehele beschaafde wereld, die hem op dit ogenblik in de vergadering der Verenigde Naties beschuldigt. Geen regering, geen democratische organisatie, noch de Verenigde Naties zelve, kunnen deze wreedheden langer aanzien. Het leven van Agustin Zoroza loopt groot gevaar. Een internationale actie kan dit nog redden. De Spaanse anti-fascisten in Groot Britannië vragen de hulp van alle democraten, organisaties zowel als persoonlijkheden, om een einde te maken aan deze terreur die het Spaanse volk ten gronde richt" (Londen, (AP) 27.11).

DE ONLUSTEN IN GRIEKENLAND.

De correspondent van de Associated Press, Joseph Goodwin meldt uit Salonika dat de partisanen na een dag vechten zich meester hebben gemaakt van Mavron en Mandahlon. Het lot van twee Griekse pelotons welke te Mavron gestationeerd zijn is onbekend. Andere berichten zeiden dat gewapende dorpelingen die trachtten de aanvallers te keren, door Griekse gevechtsvliegtuigen voor guerrilla-troepen werden aangezien en met machinegeweervuur werden beschoten. Goodwin meldt dat Dinsdag een gemotoriseerde colonne van het leger werd waargenomen, die zich voortbewoog in de richting van het Serrai gebied. Uit dit gebied werden nieuwe aanvallen van de guerrilla-troepen gemeld. Daphne en Asproneri werden ook aangevallen en tussen Salonika en Kavalla werd een brug opgeblazen (Athene, (AP) 27.11).

Engeland wint duel met Rusland over Troepen-inventarisatie

Franse Socialisten voelen niet voor regering onder communistische leiding

DEBATTEN OVER TROEPEN-INVENTARISATIE.

Het zes-daagse debat in het Politieke Comité van de Verenigde Naties over de troepen-inventaris nog eens nagaand, verklaarde Molotov aan het Politieke Comité dat hij sterk is tegen iedere samenvoeging van de besprekingen betreffende de troepen-opgaven met die betreffende de ontwapening. Hij drong er wel op aan dat beide quaesties de onmiddellijke aandacht van het Comité zouden krijgen, doch die een na de ander. Molotov verklaarde aan het Comité dat dit het enige voorname verschil-punt is tussen het Russische en het Britse voorstel: of de twee punten afzonderlijk of tezamen behandeld zullen worden. Hij drong er voorts op aan dat de troepen-opgaven zich slechts zouden moeten uitstrekken over de troepen die de betrokken landen buiten hun eigen gebied hebben en dat de quaestie van troepen in het eigen land tezamen met de besprekingen over ontwapening, zouden worden behandeld. Hij zeide dat het laatste Britse voorstel niet verschilde van het Amerikaanse plan van Bevin. Molotov zeide voorts: „Ik leg er de nadruk op dat het de Sovjet-delegatie was die het initiatief nam zowel tot het voorstel betreffende opgave der troepensterkte als tot het ontwapenings-voorstel. Wij hebben deze twee quaesties aan de Verenigde Naties voorgelegd en wij zijn niet voornemens om de besprekingen over één van deze punten uit te stellen." Molotov sprak nadat Noel Baker om onmiddellijke stemming over het "troepen-inventarisatie voorstel" had verzocht. Op dit voorstel zijn thans amendementen ingebracht door Groot Britannië, de Verenigde Staten, Argentinië en Egypte.

Met betrekking tot het Britse voorstel tot controle van de opgaven ter plaatse zelf door een speciaal daartoe in te stellen lichaam, merkte Molotov op dat de Verenigde Staten bezwaren hadden aangevoerd tegen dit voorstel en voegde daaraan toe: „De Sovjet-Unie is bereid om iedere beslissing die door Groot Britannië en de Verenigde Staten genomen wordt te aanvaarden. Als beide landen in overeenstemming zijn betreffende de controle, zal de Sovjet-Unie ook hiertegen geen bezwaar hebben."

Egypte had op het oorspronkelijke Russische voorstel een amendement ingediend waarbij voorgesteld werd dat een vreemd land geen troepen in een bepaald land mochten hebben zonder de toestemming van dat bepaalde land. Ingeval een der leden daartegen zou handelen, zou de Vergadering de onmiddellijke terugtrekking der troepen kunnen bevelen.

Dit voorstel werd door velen beschouwd als gericht te zijn tegen de aanwezigheid van Britse troepen in Egypte. Doch Noel Baker zeide, dat Groot-Britannië geen bezwaar had tegen dit amendement, waar het beginsel welke daaraan ten grondslag ligt, reeds vastgelegd is in het Handvest der Verenigde Naties. Molotov echter wijdde een groot deel van zijn toespraak aan deze quaestie en zeide, dat het feit dat Egypte zulk een voorstel indiende wel bewijst dat sommige kleine landen ongerust zijn over de aanwezigheid van vreemde troepen op hun grondgebied, naar de mening van de afgevaardigde.

Senator Connally sprak tot het Comité: „Wij blijven er op aandringen dat door het Comité gestemd zal worden over het voorstel om zowel opgave van troepen in het eigen land als in het buitenland voor de leden verplichtend te stellen."

Ook Noel Baker drong er op aan dat het Comité het voorstel in gunstige overweging zou nemen en zeide dat Molotov geen goede argumenten had aangevoerd tegen het verstrekken van gegevens omtrent de troepen in het eigen land of tegen het Britse voorstel tot controle van de opgaven. Met betrekking tot Molotovs opmerking dat hij zijn steun zou verlenen aan dit laatste voorstel indien Groot-Britannië en de Verenigde Staten het hierover eens zouden worden, zeide Noel Baker: „Ik houd niet van regelingen achter de schermen. Wij aanvaarden de beslissing van dit Comité."

Molotov repliceerde hierop dat hij helemaal geen „regelingen achter de schermen" had voorgesteld, maar dat hij alleen gevraagd had dat allen het eens zouden worden over het Britse controle-voorstel.

Voorts merkte hij op dat Noel Baker en Connally naast elkaar aan tafel zaten, zodat zij openlijk konden confereren.

Molotov verklaarde ook nota te nemen van de opmerking van Noel Baker toen hij de vrees uitdrukte dat de troepen-inventarisatie zou „ontaarden" in besprekingen betreffende de ontwapening. Bij vele internationale conferenties had hij, (Molotov) zich gewillig en soepel getoond.

Molotov zeide dat dit „een aanval op mij" was en verder: „Ik zal daar niet op antwoorden. Als wij boos worden dan is dit een bewijs dat wij ongelijk hebben". Met betrekking tot het Noordamerikaans-Britse voorstel over inlichtingen omtrent de troepen in het eigen land, zeide Molotov nog: „Wij hebben geen bezwaar om inlichtingen te verschaffen betreffende de troepen in het eigen land. Wij moeten de Verenigde Naties inlichten hoe wij de bewapening zullen beperken en wij stellen ons voor om alle mogelijke inlichtingen te geven". (Lake Success, (AP)

EEN ALGEMENE QUAESTIE.

Het Politieke comité van de Verenigde Naties keurde de Britse resolutie goed, welke verklaarde dat de voorgestelde internationale troepen-inventarisatie en de ontwapenings-quaestie onderdelen zijn van één algemene quaestie.

Over de Britse amendementen op het oorspronkelijk Russische voorstel werd artikelsgewijze gestemd. Het eerste amendement werd aangenomen met 33 tegen 17 stemmen.

Frankrijk stemde met Rusland tegen en de andere drie van de „Grote Vijf" stemden vóór het Britse voorstel.

Vervolgens werd het tweede artikel van het Britse voorstel (dat de troepen-inventarisatie de eerste stap was naar de ontwapenings besprekingen en dat zij nodig was om de voorgestelde internationale politieke macht van de Verenigde Naties op te zetten), met 36 tegen 12 stemmen aangenomen. Hier stemden ook Rusland en Frankrijk weer tegen. De volgende drie artikelen die gelijkluidend waren aan het Russische voorstel werden zonder tegenstand aangenomen. Deze drie artikelen beogen: tot het verstrekken van opgaven over troepensterkte en over het aantal lucht- en marinebases van een lid zowel in bevriende als vijandelijke landen.

Voordat er gestemd werd deden de Verenigde Staten en Groot-Britannië nog een beroep op het Comité om het Russische voorstel af te ketsen door in de troepen-inventarisatie, zowel de troepen in het eigen land als die in een vreemd land te betrekken. (Lake Success, (AP) 27.11).

COMMUNISTEN LOKKEN DE SOCIALISTEN

Arthur Ramete verklaarde tijdens een vergadering van de Communisten te Parijs, dat „de Socialistische Partij zich thans duidelijk moet uitspreken over de benoeming van een communist tot president".

Thorez deed wat genoemd werd: een open bod aan de Socialisten, door aan de vergadering te verklaren, dat die Socialisten die zich aansluiten bij de Communistische Partij, de „ancienniteits-rechten" die zij hadden in hun oude partij, zullen behouden (Parijs, (AP) 27.11).

GEEN VRUCHTBAAR DOEL

Uit welingelichte bron werd vernomen dat Groot Britannië niet voornemens is om de erkenning van de geldigheid der Roemeense verkiezingen in te trekken ondanks de overtuiging die in officiële kringen heerst, dat de op 19 November gehouden verkiezingen, die in een overwinning voor de Communisten uitvielen, voor het grootste deel frauduleus zijn geweest. De bron zeide, dat intrekking van de erkenning „geen vruchtbaar doel" kon hebben (Londen, (AP) 27.11).

DEMOBILISATIE IN JOEGOSLAVIE.

Tito tekende de opdracht tot demobilisatie, waardoor alle Joegoslavische soldaten die geboren zijn in 1923 en sedert de tweede helft van 1944 dienen naar huis worden gestuurd. Het bericht maakt geen melding van het aantal soldaten dat bij deze demobilisatie betrokken is.

SCHEEPVAART BELGIE — BELGISCHE CONGO.

Naar verluidt zouden in de toekomst op de route België — Belgische Congo, vrachtschepen met passagiersaccommodatie in de vaart worden gebracht. Gedacht wordt aan een wekelijkse dienst, waarmede 150 passagiers en 3000 ton vracht zouden kunnen worden vervoerd.

het nieuws van vandaag

Reeds sedert enkele dagen vergadert in China de Nationale Vergadering, samengesteld uit vertegenwoordigers der partijen. Communisten zijn er niet bij omdat die zich van deelneming onthielden.

Aan deze Nationale Vergadering heeft President Tsjang Kai Sjek nu een ontwerp-grondwet aangeboden en daarbij verklaard, dat het einde van zijn politieke loopbaan gekomen is. De Generalissimo was zeer ontroerd, hetgeen te begrijpen is als hij twintig jaar lang het land door alle moeilijkheden heen heeft moeten leiden en een zware verantwoordelijkheid op de schouders heeft gedragen.

Tsjang Kai Sjek sprak tevens een verstandig woord, namelijk, dat het Chinese volk moet worden opgeleid in de kunde om zichzelf te besturen. Hierin heeft hij nog geen ervaring, zeide hij. Men lette wel. Een groot volk met een eeuwenoude beschaving en daarvan zegt de leider, dat het nog moet leren om zichzelf te besturen. Tsjang Kai Sjek had niet beter kunnen te kennen geven hoe moeilijk zelfbestuur is. Dat blijkt trouwens als men de toestanden in vele landen de revue laat passeren.

In Iran zijn er moeilijkheden tussen de centrale regering en het bestuur van de provincie Azerbeidsjan. Er staan verkiezingen voor de deur en Premier Quavam heeft daarom troepen gedirigeerd naar Azerbeidsjan om er vrije verkiezingen te waarborgen. Dit heeft aan de radio van Tebris — hoofdstad van Azerbeidsjan — de verklaring uitgelokt, dat Azerbeidsjan de overeenkomsten met de centrale regering opzegt. Niettemin zendt Quavam de troepen en waarschuwt hij om geen belemmeringen in de weg te leggen.

In Frankrijk moet een nieuwe regering worden gevormd als de regering-Bidault hedenmiddag zal aftreden. De Communisten beweren, dat zij de leiding willen nemen in de nieuwe regering en trachten daarvoor de steun der Socialisten te erlangen. Doch bij monde van Léon Blum hebben de Socialisten te kennen gegeven, dat zij geen regering onder communistische leiding wensen.

En intussen worden in de Verenigde Naties de politieke steekspelen voortgezet. Het duel tussen Rusland en Groot Britannië om de troepen-inventarisatie is door Groot Britannië gewonnen. De Britse resolutie, waarin verklaard werd, dat de troepen-inventarisatie en de ontwapening delen zijn van één algemene quaestie, werd met 33 tegen 17 stemmen aangenomen.

De Heropbouw in Nederland I

De resultaten van een jaar harde arbeid.

door

F. JOS DE FRAITURE.

Toen wij dezer dagen als gast van het Ministerie van Openbare Werken en Heropbouw door de grensgebieden van ons land reden, die gedeeltelijk tot de luister droegen van het late najaar, waarin enkele schuchtere zonnestralen prachtige lichteffecten toverden, anderdeels reeds een winterse kaalheid vertoonden, welke schuil ging in natte nevels, toen dachten we onwillekeurig terug aan andere reportagetochten, die we in 1939 maakten door dezelfde landstreken en wel onder militaire leiding. Toen gingen wij ook opbouw bezichtigen, opbouw nl. van onze verdediging.

Sindsdien is de wreedste en verschrikkelijkste oorlog aller tijden ook over ons land gegaan en weer rijden we rond en bezichtigen opbouw, nu heropbouw van wat de oorlog in onze meest geteisterde streken verwoestte.

Nederland is ontegenzeggelijk het zwaarst getroffen en daarbij het laatst bevrijde land van West-Europa en zijn apparatuur is het meest ontwricht. Toen na de bevrijding de heropbouw moest beginnen, was er niets: geen materiaal, geen gereedschappen, geen vervoermiddelen, geen vakmensen. Alleen was er veel puin. Waar de nood erg drong hebben energieke gemeentebesturen, in overleg en samenwerking met de streekbureaux van de heropbouw herstel van beschadigde huizen en de bouw van noodwoningen ter hand genomen met gebruikmaking van materiaal, dat afkomstig was van puin en afbraak der getroffen gebouwen.

Men treft deze gemeentelijke voortvarendheid aan zowel in de Betuwe als in Noord-Limburg. Een typisch voorbeeld is in deze het dorp Overloon in de gemeente Vierlingsbeek, dat vrijwel van de aardbodem was weggevaagd, maar waar nu bijna alle inwoners, wier huis niet meer te herstellen was, weer een noodwoning bezitten, geheel of grotendeels opgebouwd uit het puin van de oude.

Er is hard gewerkt.

Wanneer men door deze streken trekt, zowel als door b.v. Zeeland, dan kan men niet anders vaststellen, dan dat er het laatste jaar hard gewerkt is. Het puin is verdwenen en de heropbouw is — voorzover het noodherstel, nood-woningen. noodherstel, noodwoningen. bouw betreft — flink ter hand genomen. En met zichtbare resultaten. Om enkele cijfers te noemen: op 15 October 1946 waren in heel ons land 8595 noodwoningen gereed of zo goed als gereed, terwijl er nog 71 in aanbouw waren. De lichte beschadigingen zijn voor 85% voorlopig of definitief hersteld. Behalve de noodwoningen zijn nog gebouwd 4648 noodboerderijen en 5618 noodstallen. Aan de behoefte van noodboerderijen en stalling is dus reeds grotendeels voldaan. Tegenover een tekort per 1 Januari 1946 van ongeveer 200.000 woningen, hetgeen overeenkomt met rond 10% van de woningvoorraad, lijkt het aantal gebouwde noodwoningen vrij gering; men moet hierbij evenwel in aanmerking nemen, dat tengevolge van samenwoning de vraag naar noodwoningen verhoudingsgewijs veel minder groot was, dan die naar noodboerderijen.

Definitieve nieuwbouw.

Nu, behoudens de nog steeds — zij het dan sterk afnemend in aantal — bestaande „crepeergevallen", de mensen voor het overgrote deel op draaglijke wijze onderdak zijn gebracht, komt echter het veel belangrijker vraagstuk van de definitieve nieuwbouw aan de orde. Want een noodwoning blijft een noodwoning en dus zeker geen ideaal verblijf; algemeen hoort men de klacht van tocht, inregenen, vocht en koude — de betonnen vloeren vooral geven koud op — terwijl zij voor grotere gezinnen veel te klein zijn. En ieder weet in hoeveel gevallen samenwoning tot de grootste onaangenaamheden leidt. Heropbouw heeft dan ook de bouw van noodwoningen grotendeels stopgezet; er zullen er nog slechts 1500 gebouwd worden, waarvan er 450 bestemd zijn voor de zg. „crepeergevallen". Met alle kracht gaat men zich thans werpen op definitieve nieuwbouw. Per 1 November jl. bedroeg het aantal gegunde of in aanbouw zijnde definitieve woningen 11.124 terwijl er in totaal 14.150 zijn toegewezen.

Ziedaar de resultaten van een jaar van harde en moeilijke arbeid.

„Wees gerust, wij komen“

Invasie van Engeland werd viermaal afgelast

„Wees gerust, de invasie van Engeland komt“. Deze zelfverzekerde woorden sprak Hitler op de laatste dag van '40. De invasie van Engeland, in Duitse ogen het sluitstuk van de oorlog, is het onderwerp geweest van talloze fantasieën en gissingen. Hitler's woorden gingen niet in vervulling, maar viermaal, tussen September 1940 en begin 1942, was deze invasie vastgesteld en viermaal werd de operatie afgelast, waarna de ontwikkeling van de oorlog de verwezenlijking van dit plan volstrekt onmogelijk maakte.

Minister-president Attlee heeft, in antwoord op vragen in het Lagerhuis, het volledig rapport over de operatie „Seelöwe“ gepubliceerd. Het lag in de bedoeling van de Duitse generale staf in totaal 25 divisies tussen Folkestone en Worthing aan land te zetten,een strijdmacht die ruim voldoende werd geacht om de Britse verdediging volledig uit te schakelen. In de eerste vier dagen van deze operatie zouden 10 divisies aan land gaan en een sterk bruggehoofd vormen, van waaruit een concentrische opmars naar Londen zou worden ingezet. Na verloop van acht dagen zouden de Duitsers een linie bezetten. 60 km. land-in-waarts, waarna de classieke Duitse tangbeweging om Londen zou worden ingezet. Het aandeel der parachutisten in deze onderneming was betrekkelijk gering. Slechts Dover zou door parachutisten en luchtlandingstroepen bezet worden.

Hitler's orders.

Attlee legt er de nadruk op dat Hitler in Juni 1940, toen de invasie-gedachte in vele Duitse geesten reeds vaste vorm had aangenomen, het plan verwierp in de mening, dat Engeland tot een compromis-vrede te brengen zou zijn. Een maand later echter toen ook deze Duitse fantasie een misrekening bleek te zijn, gaf Hitler zijn definitieve orders voor de invasie. Op 16 Juli 1940 ontving de Duitse generale staf de volgende opdracht van den „Führer“: „Waar Engeland, niet - tegenstaande zijn militair hopeloze positie, niet genegen is het gezond verstand te gebruiken, heb ik besloten een landingsoperatie tegen dit land voor te bereiden en uit te voeren. De voorbereidingen voor de gehele operatie moeten midden-Augustus voltooid zijn“.

De Duitse generale staf opperde echter moeilijkheden en bezwaren. De tijd van voorbereiding achtte men te kort, maar het grootste verzet kwam van de zijde van admiraal Doenitz, die begreep dat de gehele Duitse oorlogsvloot in deze onderneming zou worden opgeofferd. „Dit plan kost mij mijn vloot tot het laatste schip en den laatsten man“, aldus de admiraal.

Basis Rotterdam.

In deze periode was Goering de man die, tegen het verzet van de „Kriegs-marine“ in, Hitler volledig steunde. De Rijksmaarschalk was van oordeel dat zijn „Luftwaffe“ de taak van de vloot zou kunnen overnemen en Jodl en Keitel accepteerden zijn opvatting. Op 27 Augustus werden Antwerpen, Rotterdam en Le Havre als bases voor de invasievloot aangewezen en in September zou deze armada zee kiezen. Op 17 September weifelde Hitler, nadat de aanvankelijk vastgestelde datum (15 September) reeds zes dagen was opgeschoven. Op 19 September gaf Hitler order de concentratie van schepen, die een gemakkelijk doelwit voor de Britse luchtmacht opleverden, te staken en op 12 October werd de invasie tot voorjaar 1941 uitgesteld. Het verloop van de „slag om Engeland“, waarin de Spitfires zegevierden, was ook voor de Duitsers van beslissende betekenis. Begin 1941 wees Hitler Juli als de geschikste maand voor de invasie aan, doch wederom volgde uitstel tot voorjaar 1942, in de verwachting, dat de Russische campagne op dat tijdstip afgesloten zou zijn.

Tijdens deze verschillende perioden, waarin serieuze voorbereidingen tot de sprong werden getroffen, was de Britse generale staf vrij nauwkeurig op de hoogte van de Duitse bewegingen en plannen. De concentraties in Rotterdam, Antwerpen en Franse havens, waren geen geheim en het was bekend dat 160 zware Duitse bommenwerpers uit Noorwegen naar Nederland waren gedirigeerd evenzo als men wist dat talrijke Stuka's in de omgeving van de Kanaalkust op opdrachten wachtten. Bovendien werden aan de Britse Zuid-Oost-kust vier Duitse spionnen gepakt, wier taak het was de bewegingen van de Britse defensiestrijdkrachten door te geven.

Ten slotte vermeldt Attlee's rapport op welke wijze geruchten over de landing van parachutisten en het begin van de invasie — die in grote delen van Engeland herhaaldelijk de ronde deden — ontstonden. In verschillende plaatsen maakten commandanten van de Home Guard op eigen initiatief alarm door het luiden der kerkklokken, waardoor de manschappen met grote spoed te wapen werden geroepen. Zo ontstond op 7 September 1940 in verschillende delen van het land een paniekstemming, toen het alarmgelui zich als een infectieziekte verbreidde. De volgende dag vaardigde het Hoofdkwartier der Home Forces een order uit, waarin werd bepaald dat slechts dan tot het luiden der klokken mocht worden overgegaan, indien een lid van de Home Guard persoonlijk ten minste 25 Duitse parachutisten had zien landen.

(De Volkskrant).

AANMANING.

De Ontvanger van Curaçao, maant hierbij de gezamenlijke debiteuren van den Landswatervoorzieningsdienst aan, om de verschuldigde gelden wegens waterleveringen over de maanden Januari tot en met September 1946, uiterlijk 15 December 1946 te voldoen.

Bij verdere nalatigheid zal tot invordering bij dwangschrift worden overgegaan.

Bovenwinden

DE HEER CONNER VERVOLGT ZIJN LEZING.

De heer Conner heeft het tweede gedeelte van zijn lezing over de geschiedenis van Sint Maarten gehouden. Evenals de eerste maal, was de zaal wederom stampvol. Van de Franse kant werd ook zeer veel belangstelling getoond.

Niet alleen gaf de heer Conner een algemeen overzicht van de geschiedenis, maar ook vertelde hij de handelsgeschiedenis van zout, suiker en indigo. Voorts sprak hij over godsdienst en opvoeding.

De spreker die zeer veel cijfers, namen en materiaal verzamelde, hoopt in de loop van het volgend jaar een geschiedenisboekje over Sint Maarten te publiceren.

Gezien de belangstelling voor de reeks lezingen van den heer Conner, zal met verlangen uitgezien worden naar het geschiedenisboekje.

VLIEGSPORT OP SINT MAARTEN.

Enige heren op Sint Maarten zijn bezig een aeroclub te vormen. Zij hebben goede hoop in het bezit te komen van een „piperclub“ waardoor zij hun liefde voor de luchtvaart in daden zullen kunnen omzetten. Een der vliegers van de Franse Antillen Luchtlijn zal als instructeur optreden.

SPORT

K.S.C.

Gistermiddag heeft het voetbalelftal van de Johan Maurits, dat van de Ambachtsschool St. Jozef verslagen met 3—1.

Morgenavond om 20 uur wordt er vergaderd over de organisatie van het Mgr. Verriet tournooi.

JOHN DE POOL ZAL SCHERMBOND VERTEGENWOORDIGEN.

Naar wij vernemen heeft de Internationale Schermbond den Curaçaoënaar John de Pool, die reeds jarenlang te Panamá gevestigd is, aangewezen als zijn vertegenwoordiger bij de Olympische Spelen te Barranquilla. De heer De Pool zal als zodanig een beslissende stem hebben wanneer zich bij de schermwedstrijden moeilijkheden mochten voordoen.

TWEE OLYMPISCHE DORPEN IN LONDEN.

In Londen worden voorbereidingen getroffen om in de nabijheid van het Wembley-Stadion, waar zich in 1948 het grootste gedeelte van de Olympische Spelen zal concentreren, twee dorpen te doen verrzen, welke aan niet minder dan 5000 deelnemers en officials onderdak zullen kunnen verschaffen.

SYNAGOGEDIENSTEN.

Synagoge „Mikvé Israël“, Columbusstraat.

Vrijdag, 29 November om 18 uur: Avondgebed en Sabbathwijding.

Zaterdag, 30 November om 8.30 uur: Ochtendienst. Schriftlezing: Genesis 28:10 t/m 32:3; om 16 uur: Bijbelvertelling voor kinderen; om 18 uur: Avondgebed.

CURAÇAO

INTENSE BELANGSTELLING.

Wat ons dag in dag uit opvalt is de intense belangstelling waarmee men hier de ontwikkeling tussen Nederland en Indië gadeslaat. Dat de verhoudingen in de West heel anders liggen vergeet men schijnbaar. De opinie van een spreker op een politieke meeting, als dat de zaak met de Oost binnen een paar dagen wel zijn beslag zal krijgen, schijnt niet uit te komen. Een nieuwe factor kwam naar voren in de militaire macht. Bij de Koningin schijnen de militairen gesproken te hebben over wat uit de overeenkomst voor zuiver militaire gevolgen voortspruiten en ze hebben daarover hun afkeuring uitgesproken.

Op zich kan men direct de kwestie dieper gaan bekijken en vragen waarom zij naar de Koningin gingen? Gingen zij tot haar als hoofd van leger en vloot?

Natuurlijk kan men zich tot de Koningin wenden. Deden onze Statenleden dat ook niet? Men behoeft niet te vrezen dat we een repetitie krijgen van wat geschiedde in het jaar 1863, toen Thorebecke de woorden van koning Willem III kwalijk ging nemen die de vorst sprak na de aanbieding van een petitie: „Deze dag heeft de band tussen het Huis van Oranje en het Vaderland nog hechter vastgesnoerd en dierbaarder aan mijn hart gemaakt". Ofschoon in die woorden op zich genomen de inhoud van het petitionement niet eens werd aangeroerd, was dit voor Thorebecke al een reden om af te treden. De integriteit van de Kroon kennen we, doch het leger wil men niet zien als een politiemacht.

Het moet de militairen wel smartelijk zijn, om denkend aan de helden van de slag in de Javazee, aan zulke helden van de „jungle", als de Surinamer Voss, deze overeenkomst te moeten lezen. Zij denken aan hun vrienden die vielen op Java door de hand van opstandelingen en hun militair gevoel komt in opstand?

Moge er spoedig klaarheid komen. De bisschoppen van Nederland hebben de Katholieken van Nederland om gebed gevraagd voor een rechtvaardige oplossing in zake Indonesië. Laten ook wij bidden.

CUROM.

In de Curomgids lezen we de volgende woorden: „Een ernstige handicap is echter, dat wij, door het ontbreken van de reacties uit de kringen van de onze luisteraars niet voldoende kunnen afgaan op de smaak van ons publiek. Nogmaals wordt er dus met klem op aangedrongen toch eens wat van u te laten horen". We willen iets van ons laten horen, het is een stille klacht. Op de morgen toen Herman de Man stierf waren er vele mensen op „Curaçao die bedroefd waren. We hebben om kwart over twaalf de radio aangezet; muziek gewoon vrolijke muziek, tussen de berichten door een paar woorden extra bij het bericht over de dood van Herman de Man. Dat was alles. Geen stilte, geen bestuurslid voor de microfoon, geen treurmuziek, het leven ging weer verder en het was weer „opgewekte lunchmuziek". Dat was toch wel fout. Nu ook weer in de Gids geen woord over De Man. Het is een klacht, een stille klacht.

DE NOODWONINGEN.

Velen zijn tuk op een woning en na ons bericht over de noodwoningen, die het Gouvernement op de berg van Domi heeft ingericht, is het Bureau van Sociale en Economische Zaken letterlijk bestormd, naar men ons mededeelt.

Op verzoek van het betrokken bureau willen wij er daarom op wijzen, dat de noodwoningen uitsluitend bedoeld zijn voor bewoners van krotten, die worden opgeruimd in verband met nieuwbouw.

LIJK GEVONDEN.

Hedenmorgen werd op de werf de Wilde het lijk gevonden van een Brits Westindiër. Het lijk was geheel onder de olie. De kleren lagen droog op de kade. De politie heeft een onderzoek ingesteld.

OP HETERDAAD BETRAPT.

Een jeugdige dief werd hedenmorgen op heterdaad betrapt toen hij de tas van een Nederlandse dame in de Punda trachtte te stelen. Onder grote hilariteit van het publiek werd hij naar de politiewacht opgebracht.

DE AANKOMST VAN DE „COTTICA".

Naar wij vernemen wordt de „Cottica" op 1 December — dus Zondag aanstaande — alhier verwacht. Op 5 December zal het schip naar Europa vertrekken.

SCHEEPSBERICHTEN.

27 November.

Kaituna van Liverpool; Samdonard van Cristobal; Adolph S. Ochs van Cristobal; Ino van Pta Cardon; Clio naar Maracaibo; Waiwera naar Engeland.

28 November.

Samdonard naar Glasgow; Vest naar Georgetown; Adolph S. Ochs naar Engeland; Manto van La Guayra; Kaituna naar Cristobal.

HR. MS. „VAN SPEYK".

Naar men weet zal de „Johan Maurits" binnen niet al te lange tijd afgelost worden door de „Van Speyk". De Nederlandse kranten schreven enige tijd geleden enkele bizonderheden over deze oorlogsbodem, toen men bij vergissing. onder de kust van Holland varend, door de kustwacht beschoten werd.

De correspondenten van de verschillende Nederlandse bladen waren juist aan boord en daar stak natuurlijk copie in. De correspondent van de „Maasbode" kwam de volgende morgen uit met een artikel met als kop: „We maakten weer vijf minuten oorlog mede". En zo werd de „Van Speyk" ineens, al was het dan ook maar voor één dag, de beroemdheid, dé boot van de vloot waar ieder over sprak.

Het schijnt dat de „Van Speyk" niet aan de oorlog mede heeft kunnen doen, daar het schip na Mei in Duitse dienst kwam.

De correspondent van het weekblad „Je Maintiendrai" schreef het volgende over onze boot: „Het is een oorlogsbodem, die als operationeel schip is afgedankt; het is nu slechts nog in de vaart voor het verrichten voor verschillende hulpdiensten."

We weten niet waar die correspondent zijn wijsheid als vlootexpert vandaan heeft gehaald, doch de militairen van het vak zullen wel weten of de „Van Speyk" voor de dienst in de Caraïbische wateren geschikt is.

Cabinet vergadert met Commissie-generaal

Geen uiteindelijke beslissing verwacht

ZAL HET CABINET EEN BESLISSING NEMEN.

Op de vooravond van de bijeenkomst van het cabinet en de Commissie Generaal werd Woensdagavond in Nederland gegist over de actie van de regering ten opzichte van de ontwerp-overeenkomst, die twee weken geleden in Java werd opgemaakt. Ervaren waarnemers meenden, dat het cabinet geen duidelijke beslissing zal nemen, maar de overeenkomst terug zal verwijzen naar de Commissie-Generaal met het verzoek dat deze terug zal keren naar Indië teneinde daar opheldering te brengen in de twijfelachtige punten.

Deze theorie is gebaseerd op de overtuiging, dat, zo men niet een eindbeslissing neemt, deze zeer waarschijnlijk zal leiden tot een scheuring teweeg zal brengen, Volkspartij en de Partij van de Arbeid of binnen de partijen zelf een scheuring tewee zal brengen, waardoor de huidige coalitie-regering gevaar zou lopen hetgeen beide partijen blijken te willen vermijden (Den Haag, Aneta).

AANVAL OP KUST-BATTERIJEN.

Eenheden van de Nederlandse Zee- en Luchtmacht hebben bij een gecombineerde aanval op 12 November 2 verborgen batterijen aan de Noordwestelijke kust van Sumatra tot zwijgen gebracht.

Reeds enkele maanden, aldus een mededeling van de Koninklijke Nederlandse Marine, vuurden deze batterijen zonder waarschuwing op Geallieerde schepen. Men vermoedt dat deze batterijen bediend werden door extremisten. De Nederlandse eenheden hebben verliezen noch schade geleden bij deze schermutseling. De verliezen van het personeel dat het geschut bediende zijn niet bekend (Batavia, Aneta).

COORDINATIE VAN RADIO-UITZENDINGEN.

De Regering heeft de vier grote omroep verenigingen nogmaals twee weken gegeven om plannen in te dienen tot co-ördinatie van de radio-uitzendingen. Indien de vier verenigingen niet in staat blijken tot een overeenkomst te komen zal de regering het plan aannemen dat werd opgemaakt door het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

Dit plan spreekt zich uit voor het instellen van een gezamenlijke Radio-Raad, de benoeming van een Regerings Commissaris voor Radio Omroep, het instellen van een adviserende commissie en een programma-commissie. Hierin zouden de omroepverenigingen en de Regering vertegenwoordigd zijn (Aneta).

WIJZIGING IN KAPITAAL AANWAS BELASTING.

Volgens de niet-officiële rapporten is de kapitaal aanwas belasting gewijzigd teneinde toe te laten 20% in plaats van 10% in waarde papieren af te trekken voor belastings oogmerken en de uiteindelijke verschaffingsdatum van deze waardepapieren te veranderen van 31 December 1945 in 1 October 1946.

Deze veranderingen zouden gemaakt zijn na besprekingen tussen het Ministerie van Financiën en de Vereniging van Amsterdamse effectenhandelaren. Men verwacht dat de aanslag biljetten voor de kapitaal aanwas belasting en de kapitaal heffing vóór 15 December zullen verzonden worden en dat beide belastingen op een nog vast te stellen datum in Januari voldaan zullen moeten worden. Uitstel zal niet worden verleend.

Men verwacht dat deze betalingen alle bevroren credieten zullen uitputten en het noodzakelijk zal zijn verdere betalingen in vrije fondsen te doen. In sommige financiële kringen meent men dat dit het einde zal betekenen van de meeste financiële restricties der regering en het herstel van de normale effecten handel (Amsterdam, Aneta).

HET BELANG VAN DE RIJNVAART.

D heer R. K. Vonk van het Ministerie van Vervoer verklaarde op het congres van de Lage Landen dat hij hoopte dat de Geallieerden zouden inzien van welk levensbelang de rijnvaart is voor Nederland.

Op bedoeld congres zijn verschillende Europese vraagstukken ter sprake gebracht. De spreker zeide dat het preferentie stelsel van de Noordduitse havens dat de Geallieerden toepassen de Duitse spoorwegen ten ondergang brengt en dat hierdoor een kapitaalsvernietiging veroorzaakt wordt die de Britse en Noordamerikaanse belasting betalers meer zal kosten dan het vervoer via de Rijnhavens (Den Haag, Aneta).

REQUEST AAN DR. BEEL.

Zeven politieke groepen en organisaties van Nederlands Indië hebben een request gezonden aan den Voorzitter van de Ministerraad Dr. Louis J. M. Beel en de beide voorzitters van Eerste en Tweede Kamer om te vragen niet te handelen — wat de ontwerp-overeenkomst betreft — vooraleer vertegenwoordigers en woordvoerders van verschillende Indische groepen in Nederland zijn geweest om een verklaring af te leggen voor de leden van de Staten-Generaal. Bedoelde groepen zijn de Christelijke Staatspartij, de Eenheidsgroep, de Bandoeng-tak van de Molukse Volkspartij, de Volks-Unie van de Grote Oost en de Vaderlandse Club (Batavia, Aneta).

BEURSBERICHTEN.

Er was slechts lichte handel op de Amsterdamse Beurs. Indische cultuur- en bank aandelen waren zwak, industrie aandelen over het algemeen sterk en staats obligaties standvastig. HVA daalde 4 punten en kwam op 200. Amsterdamse rubber en Nederlandse Handels maatschappij daalden eveneens. Unilever steeg 6 punten, Philips 2½ en AKU 2 (Amsterdam, Aneta).

Uitbetaling rente van de Gouvernements Geldleeningen

De Administrateur van Financien maakt hierbij bekend, dat de verzilvering van de coupons van bovenstaande geldleeningen zal geschieden ten kantore van de Gouvernements-Ontvangers.

De Administrateur van Financien.
HOOGEVEEN.

2-2

Verslag Curacaose Bank over 1944.

Wij ontlenen hieronder het een en ander aan het verslag van de Curaçaose Bank over het jaar 1944:

Nijverheid.

De voornaamste tak van nijverheid (industrie) vormden, ook gedurende dit verslagjaar, de Olie-raffinaderijen, n.l. de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij N. V. te Curaçao en de Lago Oil & Transport Co. Ltd. te Aruba. Ongeveer 40% van de bevolking is direct of indirect van deze industrieën afhankelijk. De welvaart van dit Staatsdeel is voor een groot gedeelte aan de tegenwoordigheid van deze industrieën te danken.

De Mijn-Maatschappij Curaçao, te Nieuwpoort, ontginning van phosphaat, ondervond ook gedurende dit jaar moeilijkheden, voornamelijk verband houdende met de oorlogsomstandigheden. De uitvoer was hoger dan gedurende 1943, doch nog van weinig betekenis.

De strohoeden-industrie geeft gedurende 1944 een vooruitgang te zien. Was gedurende 1943 de uitvoer nihil, in 1944 beliep de waarde f 36.575.—. Deze tak van nijverheid wordt voornamelijk door de oudere vrouwen beoefend. De jeugd is hierin niet meer geinteresseerd.

Doordat de aanwezige voorraden bouwmaterialen voldoende waren, kon er iets meer vrijgevig met bouwvergunningen worden gehandeld. Er werd voor particulieren meer gebouwd dan gedurende 1943.

Het tekort aan bouwvakarbeiders deed zich ernstig gevoelen. De oorzaak hiervan is gedeeltelijk te vinden in het groot aantal mannen dat uit de bedrijven onder de wapenen was.

LANDBOUW, VEETEELT EN VISSERIJ.

Landbouw Benedenwindse Eilanden.

Van de kleine mais (sorghun vulgarum), welke door de landbouwende bevolking een voorname voedsel-productie uit eigen bodem is, was de oogst in dit verslagjaar middelmatig. De meeste percelen werden niet beplant, daar een groot deel van de landbouwende bevolking bij de oliemaatschappijen en andere bedrijven op Curaçao en Aruba in dienst is. De mechanisatie van de landbouw kon niet de gewenste voortgang hebben wegens gebrek aan genoegzaam machinerieën, welke tengevolge van de oorlog moeilijk te verkrijgen zijn uit het buitenland.

In vergelijking met het vorig verslagjaar, zijn er goede vorderingen gemaakt met de plannen voor mechanische bewerking. Ook op het gebied van groenteteelt neemt de activiteit toe en bereikte de productie hiervan een hoger peil dan voorheen.

Aan de kleine landbouwers werd regelmatig voorschot verleend voor het graven van putten en uitbreiding van tuinbouwbedrijven.

Op de Gouvernements proeftuin Cas Cora werden jonge vruchtbomen en sierplanten regelmatig verkocht aan belanghebbenden.

Tengevolge van de heersende hoge lonen blijkt het nog steeds zeer moeilijk de aloëvelden op deze eilanden met gunstige resultaten te oogsten in verband met de wisselende marktprijs van dit product.

De opbrengst van aloëhars in dit verslagjaar was voor Curaçao Aruba en Bonaire repectievelijk 8000, 168000 en 148000 KG. De prijs op de buitenlandse markt (New York en Londen) beliep maximum f 1,25 en minimum f 0.80 per kilo.

De Bovenwindse Eilanden.

Merkbare verhoogde activiteit op landbouwgebied heeft niet plaats gehad op deze eilanden. De werkgelegenheid op Curaçao en Aruba lokt alle werkkracht naar deze eilanden.

De regelmatige verbinding tussen Curaçao en deze eilanden, welke tengevolge van de oorlog werd afgesneden, kwam in dit verslagjaar weer tot stand. In de eerste helft van het jaar met een gecharterde schoener, terwijl in de tweede helft het stoomschip „Baralt", dat voor de oorlog deze dienst onderhield, naast de schoenerverbinding in de vaart kwam voor enkele maanden. Landbouwproducten konden met deze verbinding weer vrij regelmatig naar Curaçao worden verscheept.

Visserij.

De plaatselijke visvangst is nog steeds ver beneden de omvang welke gewenst is om in de plaatselijke behoefte te voorzien en zowel Curaçao als Aruba is daardoor voor een groot deel afhankelijk van ingevoerde vis.

De visserstand op deze eilanden bestaat ook uit vele Venezolaanse vissers, daar het jongere geslacht meer in de andere bedrijven en industrieën werk zoeken, hetgeen plannen voor de uitbreiding van het bedrijf met plaatselijke krachten zeer belemmert. Op de Bovenwindse Eilanden en Bonaire voorziet de plaatselijke visvangst in de behoefte van voedselvoorziening.

Zoutwinning.

De prijs van zout op de buitenlandse markt was evenals in het vorige verslagjaar gunstig te noemen. Alleen op Bonaire wordt op grote schaal bij de zoutwinning gewerkt.

Op Curaçao met hoge arbeidslonen is het bewerken van de zoutpannen zeer moeilijk.

De uitvoer van Bonaire bedroeg in dit verslagjaar 2.208.400 Kg. met een waarde van rond f. 31.000.— en 1.876.000 Kg. gemalen zout met een waarde van f. 65.00.—.

MIJNWEZEN.

Door de N. V. Mijnmaatschappij Curaçao werd in 1944 7.779 ton phosphorzure kalk verscheept met een waarde van f 81.908.— tegen 3.785 ton met een waarde van f 17.144 in 1943.

De scheepvaart, die in 1943 aan het verbeteren was, bleef toenemen, doch zowel de tonnage als het aantal schepen bleef onder het peil van 1938-1939.

Op de eilanden Curaçao en Aruba werden tezamen binnengeloodst 10.310 stoomschepen met een tonnage van 43.787.482 tegenover 9.212 stoomschepen met een waarde van f 31.908, — over 1943, gevende een toename van 12 en 20%.

De gouden-periode van de zeilvaart is aan het afnemen, dit is toe te schrijven aan de gedeeltelijke opheffing van het convooi-systeem, waardoor de stoomschepen meer bewegingsvrijheid verkregen hebben. Schoenersrederijen, die ten koste van veel geld oude zeilschepen in de vaart hebben gebracht, zijn reeds bang dat zij het er ingestoken kapitaal er nooit meer uit krijgen. Er zijn reeds gevallen bekend, dat zeilschepen met verlies van de hand zijn gedaan en andere opgelegd, aangezien de bedrijfskosten hoger zijn dan de inkomsten.

De verbinding met de Bovenwindse eilanden is nog niet definitief geregeld. De reserve motorboot „Trixie" is aan St. Maarten afgestaan om de verbinding tussen de drie eilanden en St. Kitts te onderhouden. Deze boot, gezien de grootte is, niet ideaal voor het doel waarvoor zij gebruikt wordt, doch heeft wel verlichting gebracht in een directe behoefte.

Met ingang van 1 October 1944 hervatte het stoomschip „Baralt" de dienst op de Bovenwindse Eilanden. Afvaarten hadden sedert dien eens in de zes weken plaats. Een schoener onderhield, eveneens eenmaal in de zes weken, dezelfde verbinding. Door deze regeling werd bereikt, dat de Bovenwindse Eilanden eenmaal in de drie weken door een schip werden aangedaan.

De desbetreffende overeenkomsten werden voorlopig voor de tijd van een half jaar aangegaan.

Gedurende het verslagjaar ging de Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij voort met een dienst te onderhouden tussen de Golf van Mexico (Mobile) en Nederlands West Indië met 10 vrachtschepen en het stoomschip „Cotica". In de eerste gedeelte van Mei slaagde zij er in om enkele van haar vrachtschepen en het passagiersschip „Cotica" naar de dienst tussen New York en Nederlands West Indië over te brengen, waardoor zij in staat was lading van New York naar Curaçao te vervoeren, waarmede tevens tegemoet werd gekomen aan een wens, die dikwijls door de handel op Curaçao tot uitdrukking gebracht was. Ofschoon in het midden van October een van de vrachtschepen aan de dienst van de Verenigde Staten naar West Indië onttrokken werd en door de Nederlandse regering ingedeeld werd om een dienst te onderhouden in een ander deel van de wereld, slaagde de K.N.S.M. er toch in aan alle aanvragen voor ladingruimte naar het Staatsdeel Curaçao te voldoen.

Tegelijkertijd was genoemde maatschappij met succes in een positie om Curaçao van een aanzienlijke hoeveelheid voorraden te voorzien van de Oostkust van Zuid Amerika met de dienst onderhouden door haar stoomschepen „Pericles" en „Socrates".

Bovendien werd de handel in staat gesteld om zijn connecties met Brazilië te ontwikkelen door het instellen van een nieuwe directe dienst van Curaçao naar Brazilië, waarmede tegen het einde van Juni werd begonnen.

Het kustverkeer werd min of meer langs dezelfde lijnen onderhouden als gedurende het jaar 1943.

LUCHTVAART.

De Koninklijke Luchtvaart Maatschappij N.V. breidde op 27 Juli 1944 haar diensten uit met een 14-daagse dienst Curaçao — St. Maarten. Voor dien werden 13 chartervluchten gemaakt voor rekening van het Gouvernement van Curaçao.

Verder werden de Curaçao — Bonaire diensten op 3 Mei 1944 met 1 regelmatig extra dienst per week vermeerderd.

Vervoercijfers over 1944 in vergelijking met 1943.
Vervoerd in 1944: 33.741 passagiers; 144.494 kg. overbagage; 180.751 kg. vracht; 33.840 kg. 1e kl.; 338 2e kl. luchtpost.

Vervoerd in 1943: 33.152 passagiers; 113.921 kg. overbagage; 215.471 kg. vracht; 65.520 kg. 1e kl.; 141 2e kl. luchtpost.

De Pan American World Airways opende op 7 Februari 1944 haar dienst voor het publiek met een geregelde dienst van drie keer in de week, daarna uitgebreid tot een dagelijkse dienst naar en van Miami en tussenstations.

HANDEL.

Door verschillende crisismaatregelen, verband houdende met de oorlogstoestand, kon de handel zich ook gedurende dit verslagjaar niet op normale wijze ontwikkelen.

Goederen, die niet of zeer moeilijk uit de Verenigde Staten van Noord Amerika verkregen konden worden, werden grotendeels uit Zuidamerikaanse landen betrokken. Dit betrof voornamelijk enige levensmiddelen, textielwaren, schoeisel en rubberartikelen.

Technische goederen worden weinig in de Zuidamerikaanse Republieken vervaardigd, zodat een tekort aan deze soort artikelen bleef voortbestaan.

De aanvoer van levensmiddelen en andere essentiële artikelen ondervond, niettegenstaande export beperkingen in het buitenland, weinig vertraging.

De voornaamste landen, waarvan producten werden betrokken, zijn:

De Verenigde Staten van Noord-Amerika, Argentinië, Engeland en Venezuela.

De invoercijfers voor 1944, vergeleken met de laatste twee jaren, geven het volgende beeld:

1942	
Eet- en drinkwaren	f 16.934.372.—
Manufacturen	„ 4.803.111.—
Machines en toestellen	„ 8.874.886.—
Overige artikelen	„ 36.452.142.—
1943	
Eet- en drinkwaren	f 20.456.444.—
Manufacturen	„ 9.659.200.—
Machines en toestellen	„ 14.461.886.—
Overige artikelen	„ 55.353.490.—
1944	
Eet- en drinkwaren	f 23.197.391.—
Manufacturen	„ 8.345.030.—
Machines en toestellen	„ 9.137.849.—
Overige artikelen	„ 50.732.208.—

De totale uitvoer van verschillende producten vertoonde, ten opzichte van het vorige jaar, een stijging met een bedrag van f 123.958,—. De waarde van de uitvoer over 1944 bedroeg f 674.253,— tegen f 551.295.— over 1943.

De verscheping gaf gedurende het verslagjaar weinig veranderingen te zien. Nieuwe methoden werden niet toegepast. De aanvoer voorzag voornamelijk in de plaatselijke behoefte.

De handel met Suriname was ook gedurende het jaar 1944 van weinig betekenis. Dit was voor een groot gedeelte te wijten aan de gebrekkige scheepsverbinding.

Ook had Suriname een te gering overschot van haar producten.

BANKWEZEN.

Hollandse Bank-Unie N.V. Curaçaose Postspaarbank.

Het aantal inlagen en het ingelegde bedrag beliepen 11.177 en f 2.018.960,17 tegen 7.621 en f 1.608.166,72 in 1943.

Het aantal terugbetalingen en het terugbetaalde bedrag bedroegen 3.729 en f 907.639,53 tegen 2.377 en f 452.546,28 in 1943.

Het aantal inleggers vermeerderde met 1.406 en bedroeg op 31 December 1944 in totaal 12.254.

Het saldo tegoed van de inleggers steeg en bedroeg op ultimo December 1944 f 4.107.918,67.

ARBEIDSMOGELIJKHEID.

Ook dit jaar was er meer vraag dan aanbod op de arbeidsmarkt. Werkloosheid kwam dan ook niet voor. Doordat er vele jongelieden schutterplichtig werden en andere lichtingen niet met groot verlof konden worden gezonden, werden er nog meer arbeidskrachten aan de bedrijven onttrokken.

Invoer van vreemde arbeidskrachten, voornamelijk ten behoeve van de N.V. Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij had dit jaar wederom plaats, hoofdzakelijk afkomstig van omliggende Britse gebieden, de Azoren en Colombia.

De in 1943 bij landsverordening ingestelde burger- en vrouwenarbeidsplicht voldeed over het algemeen niet aan de gestelde verwachtingen en werd weinig of niet toegepast. Over het algemeen waren de personen die werken wilden reeds in het bedrijfsleven opgenomen.

Doordat het verloop van arbeidskrachten gedurende het jaar 1944 zich niet ernstig liet aanzien, werden de volgende bedrijven geschrapt van de lijst van bedrijven, waarin verplichte arbeid moet worden verricht:

Het Departement van Openbare Werken; alle Scheepvaartmaatschappijen en Stuwadoorsbedrijven in Curaçao, met uitzondering van de Koninklijke Nederlandse „Stoomboot Maatschappij; alle Olieraffinaderijen in Curaçao; Van Leers Curaçaose Vatenfabriek en N.V. Combinatie Pletterij Nederhorst (behalve het Staalbedrijf).

Einde December 1944 werd in de volgende bedrijven nog verplichte arbeid verricht:

1) De Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij N.V., met dien verstande echter, dat, wat deze maatschappij betreft, de bepalingen der „Bedrijvenlandsverordening 1943" (P.B. 1943 No. 120) niet van toepassing zijn op zeelieden in de zin van het „Vaarplichtbesluit 1942" (Stbl 1942 No. C 19, P.B. 1942 No. 190), noch ook op degenen, bedoeld bij artikel 1 van het besluit van de 6e Juli 1940 (P.B. 1940 No. 73), tot het vorderen van bizondere diensten bij de Scheepvaart, zoals dit besluit sedert is gewijzigd en aangevuld bij besluit van de 19e September 1940 (P.B. 1940 No. 116) en laatstelijk bij besluit van de 30e Maart 1943 (P.B. 1943 No. 53);

2) Alle Bakkerijbedrijven op Curaçao;

3) Het Staalbedrijf der N.V. Combinatie Pletterij Nederhorst;

4) De firma John Henderson (Curaçao) Co. Ltd.;

5) Alle Bakkerijbedrijven op Aruba;

6) Het bedrijf van de Melkcentrale van de Vereniging voor Landbouw en Veeteelt te Curaçao;

7) De instellingen der Krijgsmacht in Curaçao;

8) Het Sint Elizabethsgasthuis op Curaçao;

9) N.V. Sanatorium „Het Groene Kruis" op Curaçao;

10) Het San Pedro de Verona Hospitaal op Aruba;

11) De Curaçaose Stoomwasserij J. van Gijn, de Stoom-, Was- en Strijkinrichting „Groot Kwartier" S. Limvers en de N.V. Hollandse Stoomwasserij „De Lelie" op Curaçao.

GELDWEZEN.

De dollarontvangsten liepen gedurende het verslagjaar aanzienlijk terug, voornamelijk als gevolg van het vertrek van een groot deel der Noordamerikaanse troepen.

Deze vermindering der dollarontvangsten maakte verdere verscherping van de maatregelen noodzakelijk en zo werd bijvoorbeeld bepaald, dat van 1 Augustus 1944 af iedere bestelling in een land niet aangesloten bij de sterling-gulden overeenkomst, voor de plaatsing goedgekeurd diende te worden door de Deviezencommissie.

Bij P.B. No. 185 werd bepaald, dat de invoer van roerende goederen slechts geoorloofd is krachtens een door of namens de Deviezencommissie verleende algemene of bizondere vergunning.

Bij de uitvoering van deze bepaling werden de goederen, als vrachtgoed aangevoerd uit de Verenigde Staten van Noord-Amerika, van invoercontrole vrijgesteld, omdat in de Verenigde Staten geen scheepsruimte wordt verleend voor goederen, waarvoor geen in Curaçao goedgekeurd formulier overgelegd kan worden.

Deze maatregelen zijn een uitbouw op de restricties, welke per 1 December 1943 zijn ingegaan en welke in het voorgaande jaarlijks verslag werden beschreven.

Gelijk in voorgaande jaren streefde de Deviezencommissie naast beperking op de dollaruitgaven, naar verruiming van de aankoopmogelijkheden tegen betaling in ponden Sterling.

Tegen het einde van het verslagjaar werd van de Nederlandse Regering te Londen bericht ontvangen, dat aan Portugal betaald kon worden per maand: a) voor goederen leverantie £ 4.000.000.—; b) voor ondersteuning £ 1.500.—.—.

De dollaruitgaven beliepen gedurende het verslagjaar ruim $ 32.000.000.— en de dollarinkomsten ruim $ 19.000.000.—. Het tekort, groot $ 13.000.000, werd voorzien deels door dollaraankoop tegen Sterling betaling, conform het bepaalde in K.B. van 15 October 1942 No. 1 en deels ten laste van de geblokkeerde dollarrekening van de Curaçaose Bank bij de National City Bank of New York te New York.

CURAÇAOSE BANK.

De werkzaamheden van de Bank bepaalden zich gedurende het verslagjaar hoofdzakelijk tot de voorziening in de circulatiemiddelen, de uitvoering van financiële commissies voor het Gouvernement, de naleving van de financiële overeenkomst met Engeland en voorts tot de aan- en verkoop van wissels.

De bankbiljetten-circulatie nam wederom toe en bedroeg aan het einde van het verslagjaar f 2.94[illegible]145.— meer dan aan het einde van het daaraan voorafgaande jaar.

Aan zilver- en pasmunt werd gedurende 1944 respectievelijk f 1.000.000,— en f 600.000.— ontvangen. Deze munten werden in de Verenigde Staten van Noord-Amerika aangemaakt ingevolge de bepalingen van het K.B. van 29 Juli 1943 (Staatsblad 1943 No. D 23), houdende regeling van het Curaçaose muntwezen, opgenomen in P.B. 1943 No. 177. Van de ontvangen hoeveelheid pasmunt is f 330.000.— in omloop gebracht, waardoor een einde kwam aan het tekort aan wisselgeld.

Van de door het Gouvernement van Curaçao uitgegeven muntbiljetten van f 1.— en f 2.50 werden respectievelijk 69.500 en 27.400 stuks in omloop gebracht.

Voor rekening van het Gouvernement van Curaçao werd betaald rond f 3.527.000.— tegen f 5.920.000.— in 1943.

In 1944 werd aan hypotheken uitgezet f 2.000.—.

Op promessen is uitgeleend een bedrag van f 32.130.— tegen f 19,270.— in 1943.

Wegens verkochte telegrafische en gewone wissels, zomede wegens overschrijving op andere banken voor derden, werd in totaal f 33.874.071,17 ontvangen tegen f 68.362.643.17 in 1943.

In het bedrag der verkochte wissels is begrepen een bedrag van f 317.986,21 door handelsfirma's en particulieren op de Bovenwindse Eilanden aangekocht.

Aangekocht werd aan wissels voor een bedrag van f 44.548.264,78 tegen f 87.840.374,96 in 1943.

Aan Agio, Provisie en Interest werd een nettowinst gemaakt van f 303.140,29.

Aangezien de door de Nederlandse Regering bepaalde koers van de Nederlandse gulden ten opzichte van het pond sterling te voorzien is, dat op de bij de verschillende banken in bezet gebied aanwezige saldi een verlies van ongeveer f 500.000,— zal worden geleden, heeft de Directie besloten de gehele winst af te schrijven en wel f 61.941,49 op Materieel en Meubilair, zijnde de waarde van de in het verslagjaar aangemaakte bankbiljetten en f 241.198,80 op Correspondenten Buitenland.

Sport Rubriek.

„Officiële Mededelingen"

van

De Curaçaose Voetbalbond

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

Van Zondag, 24 November 1946:

....	afgelast wegens de regen.
Scherpenh. Jr. — Veendam Jr.	2—0.
Zaterdag, 23 November 1946:	
C.V.B. — A.V.B.	4—0.
Zondag, 24 November 1946:	
C.V.B. — A.V.B.	1—3.

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Competitie B-klasse:

om 4.— uur n.m.

Zondag, 1 December 1946:	M.Y.O.B. 1 — Sithoc 1
Zondag, 8 December 1946:	Veendam 1 — P.S.V. 1
Zondag, 15 December 1946:	D.N.S. 1 — Sithoc 1
Zondag, 22 December 1946:	Veendam 1 — M.Y.O.B. 1

om 10 uur v.m.
Competitie Junioren:

Zondag, 24 November 1946:	Jong Curaçao — Jong Holland
Zondag, 1 December 1946:	S.U.B.T. — Transvaal
Zondag, 8 December 1946:	Sithoc — S.U.B.T.
Zondag, 15 December 1946:	Jong Curaçao — Veendam
Zondag, 22 December 1946:	Jong Curaçao — Jong Holland

ASIENTO-TERREIN.

Competitie B-klasse:

om 4.— uur n.m.

Zondag, 1 December 1946:	Asiento 1 — Veendam 1
Zondag, 15 December 1945:	Asiento 1 — P.S.V. 1
Zondag, 29 December 1946:	Asiento 1 — Sithoc 1
Zondag, 5 Januari 1947:	Asiento 1 — M.Y.O.B. 1
Zondag, 19 Januari 1947:	Asiento 1 — D.N.S. 1

SCHERPENHEUVEL.
Competitie Junioren:
om 10 uur v.m.

Zondag, 24 November 1946:	Scherpenheuvel — Veendam
Zondag, 8 December 1946:	Scherpenheuvel — Jong Curaçao
Zondag, 22 December 1946:	Scherpenheuvel — Sithoc

Besluiten genomen in de Halfjaarlijkse Algemene Vergadering van 21 November 1946.

Aangenomen als lid van de C.V.B. de „Aruba Voetbal Bond"

Ongevallenfonds: Het reglement als volgt aan te vullen:

Artikel 4a: Militaire Verenigingen zijn daarentegen niet verplicht lid van het fonds te zijn in verband met het feit, dat deze verenigingen reeds door hun dienst verzekerd zijn. (Het betreft hier de „S.V. Zeemacht" en de „Politie Sport Vereniging".)

Competitie A-klasse 1946: Deze zal niet meer worden uitgespeeld.

Competitie B-klasse 1946: Deze zal wel worden uitgespeeld (dubbele ronde) met dien verstande, dat t.z.t. de twee bovenste van de ranglijst naar de A-klasse zullen promoveren (zonder het spelen van promotie- en degradatie-wedstrijden). Het aantal A-klassers wordt dus hierdoor op 8 (acht) verenigingen gebracht.

Boete's: P.S.V., Groot Kwartier, M.Y.O.B. en Willemstad ingevolge artikel 21, H.R., 6a t/m d, zijn beboet met 5.— G. ieder.

Afdeling Junioren: De afgevaardigde van Sithoc heeft voorgesteld een commissie in het leven te roepen, welke zich in hoofdzaak aan de Junioren zal wijden. Zij die hiervoor in aanmerking wensen te komen, worden beleefd verzocht zich op te geven bij den Secretaris, den heer P. O. Willems, Van Swietenstraat No. 5.

Afschrijvingen: Jong Holland: J. Moesker, G. Isebia, Ch. Haseth, E. de Windt, J. Trinidad.

Bestuurswisseling: Jong Holland: De heer A. Schoop werd als voorzitter van Jong Holland gekozen.

HET BESTUUR.

